

Utdanningsplan for Barnesykdommer ved Sykehuset Telemark

Denne utdanningsplanen viser hvordan Sykehuset i Telemark (STHF) organiserer utdanningen for leger som skal bli spesialist i barnesykdommer. Utdanningsplanen beskriver hvor man skal tjenestegjøre og hvilke samarbeidsaktører man må ha suppleringsstjeneste hos for å oppfylle alle læringsmål for spesialiteten.

Innholdsfortegnelse

Om utdanningsvirksomheten	2
Om Avdeling for barne- og ungdomsmedisin	2
Utdanningsløpet	3
Introduksjon av nye LIS	3
Internundervisning og kurs	4
Simulering og ferdighetstrening	5
Forskning og innovasjon	5
Felles kompetansemål	6
Supervisjon.....	6
Veiledning og faglig utvikling	6
Individuell utdanningsplan.....	7
Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål	7
Utdanningsutvalget.....	7
Tillitsvalgte	7
Kontakt.....	8

Om utdanningsvirksomheten

Sykehuset Telemark (STHF) er et aktivt og fullverdig spesialistsykehus.

Vi har sykehusfunksjoner på lokalt, fylkes- og regionalt nivå. Sykehuset er også en stor utdanningsinstitusjon for leger, psykologer, sykepleiere, bioingeniører og andre faggrupper i spesialisthelsetjenesten. Vi har et voksende forskingsmiljø som dekker over mange fagfelt.

Sykehuset har godkjenning som utdanningsinstitusjon for 28 spesialiteter for leger, og har samarbeidsavtaler med Oslo universitetssykehus om spesialiseringsperioder. Fagdirektør ved Sykehuset Telemark har overordnet ansvar for LIS utdanningen. Foretaket har en Utdanningskoordinerende overlege (UKO).

Sykehuset har også et overordnet utdanningsutvalg med representanter fra de ulike spesialitetene. Overordnede problemstillinger og rutiner drøftes her.

Hvert fag har et eget Utdanningsutvalg med representant fra LIS og overleger samt en administrativ leder med beslutningskompetanse. Utdanningsutvalget skal påse at avdelingen har oppdatert fagkunnskap og kompetanseplaner og gjennomfører veiledning og andre fagspesifikke tiltak. I Utdanningsutvalget sitter også Utdanningsansvarlige overlege (UAO).

Om Avdeling for barne- og ungdomsmedisin

ABUM er lokal barneavdeling for barn og unge i Telemark. Nyfødt intensiv tar imot nyfødte fra 28 ukers gestasjonsalder. Barne- og ungdomsmedisinsk avdeling tar imot nyhenviste barn frem til 15 år, og følger barn med kroniske sykdommer til 18 år. Barneavdelingen og nyfødt intensiv har 12 sengeplasser hver.

Vi håndterer og tar imot alle generelle medisinske problemstillinger, og samarbeider med Oslo Universitetssykehus ved spesialiserte problemstillinger. Rehabiliteringstjenesten for barn og unge er organisert under egen avdeling, men har tett samarbeid med legene ved ABUM.

Barnepopulasjonen i Telemark er ca 33 500. Det er store geografiske avstander i Telemark hvor noen kommuner har opp mot 2,5 timers kjøretur til sykehuset. Barneavdelingen i Skien dekker hele Telemark. Her er også føde/barselavdeling samt akuttmottak med tverrfaglig mottaksteam for alvorlig syke barn (ledes av pediater). I 2022 var det 1468 fødsler ved Sykehuset Telemark. Dette året var det ca 1500 innleggelse på barneavdelingen samt ca 7200 polikliniske konsultasjoner på barnepoliklinikken. I tillegg kommer akutte henvendelser som håndteres på sengepost, (1159 i 2022). Dagavdelingen hadde 274 konsultasjoner.

Legene i spesialisering jobber i kontinuerlig rotasjon på følgende seksjoner:

- Barneavdelingen (avdeling for syke barn og ungdom)
- Nyfødt intensiv (avdeling for syke nyfødte)
- Barnepoliklinikken (etter ett års erfaring som LIS)
- Dagavdelingen (elektive prosedyrer)
- Barsel (undersøkelse av og oppfølging av nyfødte barn)

På vakt dekker barneleger og LIS i pediatri føde/barsel/nyfødt/barneavd og øhjelp fra legevaktene i fylket. LIS har tilstedevakt.

Vi driver bred pediatrik aktivitet, fra respiratorbehandling av syke nyfødte til ungdommer med kreft. Vi har konsultasjoner og akutt behandling innen pediatriske subfelt som lunge/allergi diabetes, kardiologi, gastroenterologi, onkologi/hematologi, nevrologi, nefrologi, alle også via tverrfaglige nettverk både i sykehuset og nasjonalt. Vi har mye å gjøre, men vi kjeder oss aldri.

Vi har sosionom, psykolog og klinisk ernæringsfysiolog tilknyttet avdelingen. NFI har egen morsmelkbank.

Per i dag har vi 7 leger i spesialisering som går 7-delt turnus.

Vakt i ukedagene:

Kl. 1500 - kl. 0900 (neste dag). Vaktrapport på ettermiddag hverdager skjer på møterommet i 2.etg.

Vakt lørdag og søndag:

Dagvakt: kl. 0900 - kl. 1900.

Nattevakt: kl. 1830 - kl. 1000 på søndag og kl. 0900 på mandag.

Overlegene har tilstedevakt til kl. 2030 i ukedagene og til kl. 1400 på lørdag og søndag. De har hjemnevakt fram til kl. 0800 på hverdager og til kl. 0900 i helgene.

Tilkallingstid for overleger i hjemnevakt er 20 minutter. Overlegene går 7-delt bakvakt.

Vaktarbeid består av mottak av nye pasienter, følge opp innlagte pasienter, prøvesvar etc på seksjonene nyfødt intensiv, barneavdelingen, barsel og undersøkelse av nyfødte lørdag og søndag morgen. I tillegg kommer polikliniske pasienter som kommer som øyeblikkelig hjelp.

Utdanningsløpet

Spesialisering i barnesykdommer er et minimum 5-årig utdanningsløp. Store deler av utdanningen kan gjennomføres ved vårt foretak i Skien.

Mot slutten av løpet kommer tjeneste ved universitetssykehus for oppnåelse av læringsmål som ikke dekkes ved tjeneste hos oss. Vi har per nå avtale med OUS (Ullevål og Rikshospitalet).

<https://spesialisthelsetjenesten.no/seksjon/lis/Documents/OUS%20-%20BAR%20-%20Utdanningsplan%202019.pdf>

Introduksjon av nye LIS

Nyansatte LIS vil ved oppstart få tildelt veileder som er spesialist i barnesykdommer. Ansvar for tildeling av veileder ligger hos utdanningsansvarlig overlege.

Ved ansettelse er det en 4-ukers opplæringsperiode. I løpet av opplæringsperioden vil LIS bli introdusert for visitt på barneavdelingen, nyfødt intensiv, føde og barselavdeling, i tillegg til opplæring i vaktarbeid. De første ukene jobber LIS kun på dagtid sammen med overlege og en mer erfaren LIS.

Det foreligger en sjekkliste for hva LIS skal gjennomgå i denne introduksjonsperioden. Etter 2 uker vil LIS begynne å gå vakter sammen med en mer erfaren LIS. Det legges i utgangspunktet opp til 4 følgevakter, men dette vurderes utfra LIS tidlige erfaring og kompetanse. Det kan være aktuelt med flere.

Internundervisning og kurs

Sykehuset arrangerer felles undervisning knyttet til enkelte av læringsmålene i felles kompetansemål. Det tilbys kurs for å dekke Felles kompetansemodul via STHF.

Obligatorisk krav til 70 timers undervisning pr. år er innfridd ved avdelingen og det legges til rette for at LIS skal kunne delta på 2-3 anbefalte kurs pr. år.

[Oversikt over aktuelle kurs finner du her](#)

Internundervisning:

Internundervisning gjennomføres 5 dager pr. uke à 30 minutter, tilsvarende krav om 70 timer/år. Sentrale emner i pediatrien gjennomgås systematisk og regelmessig i henhold til læringsmålene. Vi har månedlige fellesmøter med genetikere (derav en med dobbeltspesialitet pediatri/genetikk). Det er regelmessige møter med BUP/UPS, også samarbeid om internundervisning med LIS-utdanningen i BUP i felles klinikk.

Vi har også regelmessige møter med Habilitering for barn og unge (HABU). I disse møtene dekkes også læringsmål.

Det er også igangsatt simuleringstrening regelmessig. Fra 2023 er det to tverrfaglige sim-treninger på nyfødt-intensiven pr måned (inngår i internundervisningsplanen).

En gang pr mnd er det tverrfaglig simulering på akutt barneteam.

Disse dekker læringsmål i hhv neonatologi og akutt pediatri.

Vi tilbyr også simulering i praktiske prosedyrer.

Det er også noen faste fagkvelder gjennom året, som dekker internundervisnings-læringsmål i akutt pediatri og neonatologi.

Relevante lokale tema gjennomgås også (for eksempel hoggormbitt, flåttbårne sykdommer).

Undervisningen går på omgang mellom spesialister og LIS. Eksterne foredragsholdere, spesielt andre samarbeidspartnere på sykehuset underviser jevnlig i relevante temaer.

2 ganger per måned gjennomføres det fellesundervisning for alle ansatte på sykehuset (inngår i internundervisningsplan).

Eksterne kurs

Klinikken legger til rette for at LIS skal få delta på 2 obligatoriske kurs per år, i praksis et kurs vinter/vår og et kurs høst.

I tillegg tilstreber klinikken at det alltid er noen LIS som også får delta på faglige møter i regi av Legeforeningen (barnelegeforeningen) eller andre kurs som er relevant.

Vi tilrettelegger spesielt for at LIS skal kunne melde seg opp med kasuistikk/innlegg til Pediatredagene.

Simulering og ferdighetstrening

Vi har stort fokus på jevnlig SIM trening for å opprettholde og bygge kompetanse.

Vi har godt samarbeid med simuleringslab på sykehuset og flere av legene og sykepleiere i klinikken har fasilitatorkompetanse.

Det gjennomføres SIM trening 3 ganger per måned: 2 gang på Nyfødttintensiv og 1 gang på akutt barneteam. LIS deltar alltid. Vi følger liste og alle får delta på sim flere ganger i året.

Det øves på resuscitering av nyfødte og AHLR på større barn, i tillegg SIM knyttet opp til spesifikke læringsmål som status epileptikus, ketoacidose med mer. Alle øvelser innebærer også trening i kommunikasjon og samarbeid med andre faggrupper. Det gjennomføres også spesifikke øvelser som dreier seg om praktisering av HLR-algoritmer, PEVS og ISBAR kommunikasjon. Vi øver regelmessig på closed loop kommunikasjon da våre team er tverrfaglige (anestesileger, akuttleger, sykepleiere fra barneavdeling, intensiv, akuttmottak, dessuten laboratoriet, radiologiske tjenester mf).

Vi legger vekt på at simulering skal gi læring og positiv mestring!

Det er satt av tid i internundervisning for gjennomgang av MTU. Her gjennomgås medisinsk teknisk utstyr som brukes på alle enhetene.

Det legges opp til årlige AHLR kurs for alle leger i klinikken. Vi tilstreber å få AHLR-barn-instruktører i vår klinikk for å sikre jevnlig trening for alle legene.

Forskning og innovasjon

Det legges til rette for forskning i Sykehuset Telemark.

Det er egen forskningsavdeling. Forskningsavdelingen gir støtte, veiledning og undervisning til forskningsarbeider tilknyttet Sykehuset Telemark.

Målsettingen med sykehusets satsing på forskning er kontinuerlig forbedring av sykehusets tilbud.

Sykehuset Telemark har samarbeid med en rekke andre sykehus, universitet, høyskoler, laboratorier og pasientgrupper for å få dette til.

Fagbiblioteket er også tilknyttet Forskningsavdelingen.

STHF er aktiv og deltakende i mange prosjekter, sjekk her

https://app.cristin.no/search.jsf?t=sykehuset%20telemark&type=project&page=7&filter=PROJECT_STATUS~ACTIVE .

Forskningsutvalget, er rådgivende organet for forskningen ved Sykehuset Telemark, har som formål å legge forholdene til rette for forskning og utvikling.

Vi har to barnelegespesialister med PhD deriblant klinikkjefen som er barnelege og har professorkompetanse.

En LIS er i PhD-forløp. Forskning i barneklubben er samlet i en forskergruppe underlagt forskningsavdelingen.

Felles kompetansemål

Felles kompetansemødule er læringsmål som skal oppnås i alle spesialiteter. For LIS i del 2 og 3 inkluderer dette 24 læringsmål fordelt på områdene etikk, forebygging, forskningsforståelse, kommunikasjon, kunnskapshåndtering, kvalitet og pasientsikkerhet, lovverk, pasient- og brukermedvirkning, pasient- og pårørendeopplæring, samhandling, systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse. Ved STHF skal alle leger i spesialisering få opplæring i forbedringsarbeid og kommunikasjon.

LIS i barneklubben tilbys FKM-kursene som sykehuset tilbyr etter tur og anseinitet.

Supervisjon

Supervisjon gis gjennom tett daglig og tilstedeværende oppfølging av leger som arbeider sammen med LIS. Det vil ofte være en overlege som er supervisor, men annen (erfaren) LIS kan også inneha supervisorrollen, og for enkelte prosedyrer kan også personer fra annen yrkesgruppe forestå supervisjon.

Veiledning og faglig utvikling

Veiledning vil bli utført både som individuell veiledning og som gruppeveiledning. LIS tildeles en veileder som er spesialist i barnesykdommer. Den formelle individuelle veiledningen legges inn i arbeidsplanen med en veiledningstime hver måned mellom oppnevnt veileder (overlege) og LIS. En del av veiledningen vil også kunne foregå gjennom supervisjon i klinisk tjeneste med fokus på refleksjon av egen aktivitet og eventuelt tilbakemeldinger fra supervisor/veileder. Minst to ganger årlig skal veileder sammen med LIS oppdatere utdanningsplanen og vurdere forventet progresjon opp mot oppnådde læringsmål.

Enkelte læringsmål har tema som er godt egnet for diskusjon og refleksjon i grupper, og vi benytter da gruppeveiledning som supplement til individuell veiledning.

Oppnådde læringsaktiviteter og læringsmål skal dokumenteres i Kompetanseportalen. Du har krav på og kan be om løpende tilbakemelding på eget arbeid, men du vil også motta vurdering fra din veileder.

Kollegiet plikter å gjennomføre vurderingskollegium for å sikre LIS progresjon og utvikling. LIS informeres i forkant og veileder bringer vurdering tilbake til LIS.

Individuell utdanningsplan

LIS tildeles ved ansettelse aktuelle læringsmålplaner i Kompetanseportalen. Ved ansettelse i fast stilling utarbeides det i samråd med LIS en individuell gjennomføringsplan. I denne avtales det når LIS må påregne å gjennomføre sin spesialiseringsperiode ved universitetssykehus. Den individuelle gjennomføringsplanen er et vedlegg til ansettelsesavtalen. Læringsmålplanen og den individuelle gjennomføringsplanen utgjør til sammen individuell utdanningsplan.

Senere endringer i den individuelle utdanningsplan avtales i samråd mellom LIS, veileder og nærmeste leder, og tilgjengelig gjøres i Kompetanseportalen.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

For å sikre at LIS oppnår faglig progresjon og tilegner seg kompetansekrav i spesialistutdanningen, vil det gjennomføres regelmessig kompetansevurdering enten i dialog med veileder, supervisører eller i form av evalueringskollegium. Avdelingssjef har overordnet ansvar for at læringsmål vurderes og godkjennes.

For en del av læringsaktivitetene må LIS sende melding til aktuell supervisor via Kompetanseportalen for kvittering av utført aktivitet/prosedyre, mens enkelte læringsaktiviteter kvitteres ut med egenmelding/egenregistrering. Veileder kvitterer fortløpende ut læringsaktiviteter som blir vurdert sammen med LIS. Læringsmålplanene i Kompetanseportalen styrer hvilke vurderingsformer som er aktuelle for det enkelte læringsmål.

Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget i barnesykdommer består av utdanningsansvarlig overlege, LIS representant og seksjonsleder for barnelegene. Utdanningsutvalget organiserer internundervisning og lager langtidspan for å påse at alle aktuelle læringsmål blir gjennomgått.

Utdanningsutvalget definerer årshjul for å bedre sikre gjennomføring av LIS-utdannelsen.

Tillitsvalgte

Det er en lokal tillitsvalgt i barne- og ungdomsavdelingen som ivaretar interessene til LIS i avdelingen, ev i samarbeid med tillitsvalgt for overlegene i avdelingen. I tillegg er det en hovedtillitsvalgt for YLF ved STHF. Tillitsvalgte er involvert i saker som for eksempel endring/godkjenning av tjenesteplaner, endring av organisering og arbeidsmiljøoppfølging. Tillitsvalgte vil også delta på avdelingens gjennomgang av HMS-saker. Klinikksjef har faste møte med tillitsvalgte og avdelingsledere.

Kontakt

For spørsmål om utdanning i barnesykdommer ved STHF ta kontakt med

Heidi Brinchmann Eckholdt
Seksjonsleder for barneleger
Telefon 97169141/35004157